

2001. április 14. - **A fasori református gyülekezet ünnepelőbe öltöztette lelkét április elsején.**

110 évvel ezelőtt, 1891. április 10-én született Szabó Imre esperes-lelkipásztor, a fasori egyházközség legmarkánsabb egyénisége. Ebből az alkalomból kérdeztem Végh Tamás vezető lelkipásztort az ünnepelt személyéről és a gyülekezet életéről.

– Szabó Imrét fiatalon, 1923 virágvasárnapján iktatták be itteni szolgálatába - kezdi fellelkesülve a nagytiszteletű úr. - Csaknem 30 éven át missziói tűzzel, szolgálatra odaszánt étellel hirdette az ígét, szervezte a gyülekezet életét. Isten megáldotta munkáját, hamarosan virágzó egyházi élet bontakozott ki körülötte. Széles körű szociális gondoskodást is megvalósított: tanoncotthont működtetett az egyházközség, holland segítséggel létrehozták Budapest első református elemi iskoláját, amelyet Julianna királynőről neveztek el. 1932-től a székesfőváros első esperese lett, működése alatt gyülekezetek egész sora alakult, új templomok épültek. Ő volt a Lónyay utcai Gimnázium most visszkapott épületének megálmodója és fáradhatatlan építtetője. Eközben a református egyházban a háború előtt, és a szenvedések nyomán kibontakozó lelki ébredést lelkészársával, Dobos Károllyal együtt munkálta. A Fasori templomban 1948-ban emlékezetes evangelizációs hetet tartottak, hatalmas érdeklődés mellett. A kívül rekedteknek hangszórókon közvetítették az igehirdetést. Az akkori Vilma királynő úton a villamos is leállt.

– Az ünnepi alkalmon naplójából számos érdekes részletet hallhattunk a háborús időkről és az azt követő egyházromboló intézkedésekről.

– Szabó Imre naplója rendkívül mély benyomást gyakorolt rám is. Két fontos mozzanatra szeretnék utalni. Az egyik az a mély keresztyéni felelősség, amellyel a menekültek ügyét hordozta. A napló kiadását is egy olyan férfi szorgalmazta és segítette, aki az üldözések idején - árván maradt zsidó fiúként kishúgával és számos társával együtt - itt talált menedéket. A másik az a rendkívül durva eljárás, ahogyan őt 1952-ben gyülekezetéből száműzték és Budapestről is kitelepítették, egy kis szabolcsi faluba, Bujba. Három év múlva ott halt meg. Budapesti temetésén több ezer ember vett részt. Ez 1955-ben csendes tüntetésnek számított.

– Úgy tudom, a nagytiszteletű úr Szabó Imre lelkisége folytatójának vallja magát.

– Istennek hála, csendes, de valóságos lelki ébredést élünk át a gyülekezetben ma is. Élő hitre jutnak emberek, s énnék tapasztalható következményei vannak. Fél évszázaddal később, a harmadik évezred kezdetén hálásan, boldogan éljük át: „Jézus Krisztus tegnap, ma és örökké ugyanaz.”

Végh Tamás segédlelkészi éve után Salgótarjánban kezdte önálló szolgálatát. A 70-es évek elején a bányászvárosban csak nagyon visszafogottan működhetett az egyházi élet. A városban uralkodó légkörben jelen volt, amit nem fogalmaztak meg, de éreztették vele: ezt a fiatal lelkészt senki sem világosította fel arról, hogy régen lejárt a hit, a Biblia, az egyház ideje. Úgy buzgólkodik, mint -akinek fogalma sincs erről. Ugyanakkor a kis református gyülekezet és az 52 szórványfalu közösségében a kevesek ragaszkodó hűségében Isten sok örömet, áldást adott nekik. Onnan Fótra került, a nagyközség híres gyülekezetébe. Az itt eltöltött csaknem 20 év minden eseménye egybekapcsolta a főtí testvérekkel. A rendszerváltozás után elindították négy. felekezet összefogásában - először az országban - a nyolc évfolyamos ökumenikus általános iskolát. Számukra mégis a legnagyobb élményt az a lelki megújulás, gyülekezeti ébredés jelentette, amely alapvetően megváltoztatta és megelevenítette a tradicionális gyülekezet arculatát.

– Hogy került ide a Fasorba?

– Nem gondoltam, hogy valaha is eljövök Fótról. De Isten terve más volt. Megtanultuk, hogy nem a mi szervezőmunkánk a döntő, ha nem az, hogy eszközzé legyünk az Úr kezében. Mert életet, élő hitet csak Ő adhat. Ezzel a döntő tapasztalattal érkeztem a Fasorba. Az itt eltöltött eddigi 6 év csak megerősített ebben a látásomban. Csaknem húsz év után egy csendes kérdés fogalmazódott lelkemben: vajon mindvégig ebben a gyülekezetben szolgálók? Ebben a helyzetben érkezett a hívás. A Budahegyvidéki Gyülekezetben evangelizációs szolgálat után a fasori presbiterek küldöttsége megkeresett: Imádkozunk a nagytiszteletű úr többre bízásáért - mondták. Aki ismerte az akkori fasori állapotokat, mind lebeszélte a változtatásról. Tudtam, hogy egyetlen kérdésre kell választ kapnom: - Hol akar látni az Úr? Ha nem ott leszek, elmarad az áldás. Hosszú vívódás után megértettem, mennem kell.

– Milyen állapotok fogadták a Fasorban?

– A gyülekezet belső élete rendkívül mély ponton volt. Feszültség, ziláltság, elesettség fogadott. Igaz, a gyönyörű műemlék templomot elődöm kívül-belül felújította és a kolumbáriumi temetések is megkezdődtek az alagsorban, de az alkalmakra kevesen jártak, és a gyülekezet belső életmenete szinte leállt.

– Korábban is jártam a fasori templomban, valóban ma mintegy háromszor annyian jönnek el egy-egy vasárnap. Mi a titka a gyarapodásnak?

– A fordulatot nagyban meghatározta az új szolgáló közösség kialakulása. Egymás után hívta el az Úr szolgálatra a legközelebbi munkatársakat: új főgondnokot, egyházfit, a missziói és ifjúsági lelkész-házaspárt, akikben olyan társakat kaptam Istentől, hogy a kívülállók nem is sejtik, milyen mélyen épül egybe szolgálatunk. A közösen felépített tervek, feladatok közepette igen jól egészítjük ki egymást. Öt év áll mögöttünk, s a gyülekezet látja a jó együttműködés gyümölcseit.

– Az egyéb feltételek adottak voltak a megnövekedett létszámhoz?

– A templomon kívül minden felújításra szorult: a lakások, az irodák, a hittanos termek, az ifjúsági szoba, a lépcsőházak, sőt a nagy gyülekezeti terem is. Lépésről lépésre haladtunk és megtapasztaltuk - sokszor egészen csodálatos időzítésekben - Isten gondoskodó szeretetét. Külön történet lenne, hogy a legszükségesebb anyagiakat - és szinte mindig csak azt - hogyan kaptuk meg. Nagy előrelépés volt a gyülekezet életében két éve, hogy Tahitófaluban egy valamikori úttörőtábor gyülekezeti konferenciatelepnek béreltek ki. Megkezdték a felújítását és gyermekeknek, ifjaknak, felnőtteknek, családoknak, öregeknek egyaránt testi-lelki megújulást jelentő heteket rendeznek a nyári hónapokban. A múlt nyáron egy honismereti hetet is tartottak, amelyen a környező hét országból jött magyar gyermekek vettek részt az itteniekkel. Tavaly megújult a gyülekezet vezető testülete, a presbitérium. 15 új tagja van e testületnek, s alapvetően megváltozott a gyülekezetépítés stílusa is.

– Erről az új stílusról mondana valamit?

– Elkészítettünk egy gyülekezetépítési hálót. A függőleges oszlopokba beírtuk hogyan érkeznek ide emberek, hogy érjük el őket; azután miként segítjük Jézus Krisztusban élő hitre az érkezőket, végül mit teszünk azért, hogy hitben növekedjenek és a szolgálatba beálljanak. Külön oszlop mutatja, hogy mindezekhez milyen személyi és eszközbeli feltételekre van szükség és hogyan szolgálunk a gyülekezeten kívül is egy-egy csoporttal. A háló vízszintes soraiban a gyermekek, a Julianna Iskola, a konfirmálók, az ifjúság, a családok, a felnőttek, az idősek, a rászorulókat szerepelnek. Amikor ez a háló elkészült, elképedtünk, mindez mennyi feladatot jelent a közösség számára. De hozzáfogtunk.

– Említette a Julianna Iskolát. Milyen a gyülekezet és az iskola kapcsolata?

– Rátapintott az egyik legérzékenyebb pontunkra. Évek óta sokat fáradozunk azért, hogy ez a

kapcsolat ideális lehessen, de rossz beidegződések és értetlenségek miatt még mindig csak félúton vagyunk. Pedig hatalmas lehetőség 230 gyermek családjával kapcsolatot tartani. Most készítjük elő azokkal a lekipásztorokkal a találkozást, akiknek a gyülekezetéből vagy területükről ide járnak gyermekek.

– Virágvasárnap felnőtteket konfirmáltak, sőt kereszteltek is...

- Húszan készültek bibliai tanfolyamon fél éven át hétről hétre. Hatan most vették fel a keresztséget is. A csoport életkori eloszlása 17 és 60 év között volt. Számunkra is nagy élmény a felkészítő szolgálat, hiszen azok jönnek – már harmadik éve mintegy húszan -, akiket felnőtt életükben megszólított Isten ígéje és vágnak a hitre. Volt, aki úgy került a csoportba, hogy már régóta erre járt a templom körül, de nem mert bejönni. Egyszer ifjúsági találkozóra gyülekeztek, és Ő is bejött a többi fiatal közé. Beszélgetés közben derült ki, hogy most van először ilyen közösségben. Mások azért jöttek, hogy megkereszteltessék gyermeküket, és az előkészítő beszélgetés fogta meg őket. A legutóbbi nagyon kedves találkozás egy 82 éves idős asszonnyal történt: 1919-ben a Fasorban keresztelték és jött a kereszteleési emléklapjáért, mert már nincs meg neki. Aztán elmondta: úgy szeretné érteni a Bibliát. Meglátogattuk, adtunk neki magnetofon kazettákon bibliai tanítást. Boldog, hogy ezentúl „bibliázni” fog.

- Az a benyomásom, hogy a történelmi egyházak - a református egyház is - nagyon beszorultak a templom falai közé. A Hit gyülekezete, a jehovisták és mások misszionáriusai az egész várost megszállva térítenek. Talán nyitni kellene a reformátusoknak is?

- Nálunk intenzív missziói munka folyik. Újabb és újabb hívek tűnnek fel. Nem mi keressük meg őket, hanem a gyülekezeti tagok hozzák. Még ezeket a szálakat sem győzzük feldolgozni. Ugyanakkor igaz, hogy a főváros református lelkesi ellátottsága nagyon szűkös. Alig 60 gyülekezet van jelenleg, miközben az országban 1200. Pedig a hívek egyötöde itt él. Ráadásul a szekularizáció is sokkal intenzívebb. Új missziói állomásokat kell beállítani. Talán évek múlva a gyülekezettel nyitásra is gondolhatunk. Akár úgy, hogy egy-egy lakótelep missziójában vállalunk segítő szerepet.

– Terveik között szerepel egy új orgona építése.

– Pálúr János kitűnő orgonaművész-presbiterünk vezetésével készítjük elő orgonánk újjáépítését. A megálmodott új hangszer egyedi kincse lehetne a budapesti reformátusságnak. Nem szóltam még a kisgyermekes családok missziójáról, az anyakör, az asszonykör, a férfiórák alkalmairól, valamint a csendes hetekről, ahova híveinket küldjük férfi, női és házaspári beosztásban. A beszélgetésünkből úgy tűnhet, hogy itt minden úgy megy, mint a karikacsapás. Pedig nagyon sok külső-belső feszültség, ellenállás, akadály között élünk. Mégis a legfontosabb, amit mi is csodálkozva, hálásan szemlélünk, hogy miközben Jézus Krisztust, keresztjét és feltámadását, bűneink bocsánatát és az örök életet hirdetjük egyszerűen, Isten kegyelme új életre juttat minden korosztályból testvéreket, és vidám, derűs gyülekezeti légkört teremt közöttünk. Mindezért legyen áldott az ő neve! **Zétényi Zoltán** Fotó: Z2 Fotó&Média